

АДЫГЭ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 52 (22981)

2024-рэ илъэс

ШЭМБЭТ

ГЪЭТХАПЭМ и 23-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

МАКЪ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Бжъахъом ІэпыІэгъур
ІэкІэхъагъБжъэ зэмыцэкъагъэм шъоум ыуасэ ышэрэп.
(Адыгэ гущылэжъ)ЩыІэкІэ—
псэукІэ
тэрэзым
игъогу
тещэгъэнхэр

Наркотикхэр хэбзэнчъу зэрагъэфедэхэрэм нэшІуекІогъэ-нымкІэ 2023-рэ илъэсым оперативнэ-кыулыкъу ІофшІэ-нэу агъэцкІагъэм икІэуххэм, муниципальнэ образованиехэм наркотикхэм япхыгъэ бзэджэ-шІагъэу ащызэрахъэхэрэм кыкІегъэчыгъэнымкІэ Іоф-тхъабзэхэу зэхашагъэхэм ыкІи нэмыкІ Іофыгъохэм ицатегу-щыІагъэх наркотикхэм апэ-шІуекІорэ комиссием изэхэсы-гъоу щыІагъэм. Адыгеим и Лышхъэу КъумпІыл Мурат Іофтхъабзэр зэришагъ.

Комиссием илофшІэн хэлэжыагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шхъалэу Сергей Дрокиныр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхъаматэу КІэрэщэ Анзаур, ФСБ-м и ГъэлорышІаплэу Адыгэ Республикэм щыІэм, АР-м и МВД, АР-м и Прокуратурэ, АР-м и Апшъэрэ хыкум, джащ фэдэу муниципальнэ образованиехэм япашэхэр. Наркотикхэр кызырэрэ-гъэкІокІыхэрэм лыплъэгъэнымкІэ МВД-м и ГъэлорышІаплэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипашэу Елена Аврашко кызыр-иуагъэмкІэ, илъэсэу икІыгъэм наркотик-хэм япхыгъэ бзэджэшІэгъэ 212-рэ кы-хагъэщыгъ, ахэм ащыщэу шъэм ехъур зэпхыгъэхэр хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрэуагъэкІыгъэхэр ары. Наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшІэгъэ 178-рэ кыхагъэ-щыгъ, ахэм кхахеубытэх блэкІыгъэ илъэсхэм зэрэхъэгъэ бзэджэшІэгъэ 10-р. Нэбгыри 184-мэ уголовнэ пшъэдэкІыжъ арагъэхыгъ. 2023-рэ илъэсым нарко-тикхэм апэшІуекІорэ ІофшІэнэу агъэ-цкІагъэм икІэуххэм нафэ кызырэшІы-гъэмкІэ, АР-м и МВД хэгъэгумкІэ я 3-рэ чыплэм щыт, Къыблэ федеральнэ шъо-лырымкІэ а 1-рэ чыплэр ылыгъ. Нар-котикхэм альэныкыокІэ Іофхэм язытет нахышІу шІыгъэным пае ныбжыкІэхэм лекцие ыкІи зэдэгущыІэгъу мини 2,5-рэ фэдиз адырІагъ, оперативнэ-профилак-тическэ Іофтхъэбзэ 13 зэрэхъагъ.

(ИкІэух я 2-рэ нэклуб. ит).

Пэсэрэ адыгэхэм щыІэныгъэм илъэ-ныкыо зэфэшхъафхэмкІэ Іэпэлэсэныгъэ хъалэмэт зыхэлхэр кхахэкІыштыгъ. Ахэм ащыщыбэ мэкъумэщ ІофшІэным фэлэзэхэу, ячыгхатэхэм кхацагъэкІы-штыгъэхэмкІэ зэлэшІэхэу, гъукІэ Іазэ-хэу, бжъахъохэу тарихыым кыхэнагъэх. Непэрэ мафэм макІэ бжъэхъо ныб-жыкІэу узыІукІэщтыр. Ахэм ащыщ непэ нэлэуасэ шъуфэтшІы тшІоигъу. Ар къуа-джэу Хъакурынэхъаблэ щыщ Бгъуашэ Рустам.

Бжъэхъуным иамалхэр кызылэклигъэ-хъанхэ ыкІи бжъэхъуплэ ячагу щигъэпсын гухэлъ илэу предпринимательхэм ІэпыІэ-гъу афэхъугъэнымкІэ программэм ар хэлэжыагъ. Сомэ миллионрэ мин 243-рэ хъурэ грантэу ащ кыратыгъэмкІэ бжъэ-матэхэр кызырэрэищэкІыштыр, нэмыкІэу ячыкІэгъэщтыр кызылэклигъэхъагъэх, ежъ иахъщэ хигъахъуи, бжъэхэр, бжъэ-матэхэр кыщэфыгъэх.

Шэуджэн районым щыпсэхуэрэм къэралыгъо ІэпыІэгъур чанэу агъэфедэ. Рустам зыхэлэжыгъэ программэр УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кІэ-щакІо зыфэхъугъэ лъэпкъ проектэу «Бизнес цыкІур ыкІи гурытыр, предпри-нимательхэр кІэщакІо зыфэхъугъэхэм

япхырыщынкІэ аделэгъэныр» зыфилорэм кыдыхэлъытагъэхэм ащыщ.

Мыгъэ Бгъуашэ Рустам апэрэу бжъэматэхэр кызырэрэищэкІыштыгъэх.

— *Бжъэхъуныр Іоф псынклэн,*
— *еІо Рустам, — бэ Іофыгъоу*
пылтыр: бжъэхэм узэрадэ-
лэжъэщт амалхэр
зэбгъэгъотыныр, шъоур къэ-
зыхыгъэ бжъэмэ цэнаут
зэфэшхъафхэм зэрар
къарамыхыным, бжъэхъуныр
щынэгъончъэу щытыным
уапылтыныр, бжъэматэхэр
маркировка шІыгъэнхэр,
узхэм ащыуухъумэнхэр, бжъэ-
матэхэр мээхэм ыкІи нэмыкІ
чІыплэхэм ащыгъэуцугъэнхэр,
нэмыкІхэри.

Бжъэмэти 100 фэдиз Рустам зэри-гъэгъотыгъ. Пчэдыжыым жъэу рега-жъэш, пчыхъэ нэс ащ хызмэтшІаплэм Іоф щешІэ, бжъэхэр сымаджэ мыхъунхэм фэшІ пэшІорыгъэш Іофтхъабзэхэр ады-зэрехъэ, шъоур клещы, бжъэматэхэр

еукъэбзых.

Шъоу къэзыхыгъэ бжъэхэр къэмы-симэдженхэм лыплъэгъэныр, Іэзэгъу уцхэр гъэфедэгъэнхэр Іофыгъо шхъал. Шъоу къэзыхыгъэ бжъэ лъэпкышІухэр къэухъумэгъэнхэм, бжъэхъунымкІэ техно-логиякІэу щыІэхэр гъэфедэгъэнхэм иамалхэр Рустам кызылэклигъэхъагъэх.

Рустам кызырэрэищэкІыштыгъэмкІэ, яуна-гъокІэ бжъэхъуным зыпылхэр илъэс пчъагъэ хъугъэ. Зэрифэшъуашэу хызы-мэтшІаплэр ылыгъыным ар фэзыгъэса-гъэр ятэжърэ ятэшымрэ. Рустамрэ ишхъэгъусэу Русетэрэ сабий дэхитлу, Аишэрэ Ануррэ, зэдапІу. Бжъэхэм анэ-мыкІэу, былымхэр ыкІи щагубзыухэр ахъу, бжъэхэм къякІушт чыгхатэ агъэ-тысхъагъ.

Бжъэхэм нахъ дэгъоу шъоу къатыным фэшІ бжъэматэхэр Адыгеим ыкІи Крас-нодар крайм ичІыплэ зэфэшхъафхэм Рустам ещэх. Мэлылфэгъум бжъэхэр шъофым ышэнэу ащ ыгъэхъазырыгъэх. Имурадхэр кыдэхъунхэу, Іофэу ри-хыжыагъэм гуахъо хигъуатэу псэунэу бжъэхъо ныбжыкІэм тыфэлъало.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

Сурэтыр: Іэшъынэ Аспъан.

Шыпэккэ-псэуккэ тэрэзым игъогу тещэгъэнхэр

(Иккэух).

«Иофышхо зэшлохыгъэ хъугъэ, ау наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшлагъэхэм къаклэгъэчыгъэнымккэ джыри амалхэр щыгъэхэр. Мыщккэ зэккэ зэшлохыгъэ ишъулгъэкыцтыр икхъоу жъугъэцэккэн фадэ, ведомствэхэм зэдэлэжъэныгъэ-зэгъусэныгъэ здырлэмэ, наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшлагъэхэр нахь псынклэу кыххэгъэщыгъэ хъуцтых. Наркотикхэр лугъэккыгъэнымккэ ыккы ахэр гъэфедэгъэнымккэ бзэджэшлагъэхэр амал зэрлэккэ нахь маккэ шыгъэнымккэ пэе зэккэ Иофхъабзэхэр гъэфедэгъэнымккэ фадэ», — кы-хигъэщыгъэ Адыгеим и Лышхъэ.

ФСИН-м и Гъэлорышланлэу Адыгэ Республикэм щылэм ипашэ ипшъэрылхэр плэлэ гъэнэфагъэккэ зыгъэцэккэрэ Мерген Тубитовым кызырлыуагъэмккэ, пшыныжъ зышыхырэ учреждениехэр республикэм итхэм непэккэ зилоф алогъэ нэгырэ 483-рэ ачлэс. Ахэм ащыщэу

кыгушылагъэх Тэхъутэмккэ ыккы Теуцожь районхэм япашэхэу Шъао Аскэррэ Удыккэко Адамрэ. Ахэм кыалотэ наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшлагъэхэм апэшлуккэуагъэнымккэ Иофэу ашлэрэм фэгъэхыгъэу.

Зэхэсыгъом джащ фэдэу кышалотэ 2023-рэ ильэсым Адыгэ Республикэм наркотикхэм япхыгъэ Иофхэмккэ мони-

торингэу шыккыагъэм иккэуагъэм афэгъэхыгъэу. АР-м и Лышхъэ и Гъэлорышланлэу шьолхэр щынэгъончъагъэм илофыгъохэм афэгъэзагъэм ипашэу Чыназыр Алай кызырлыуагъэмккэ, мы аужырэ ильэс заулэм пчъагъэхэм нахь къаккычэу фежыагъ. Ильэсэу иккыгъэм наркотикхэр зыгъэфедэхэрэм япчъагъэ проценти 3,1-ккэ нахь маккэ хъугъэ.

Зэхэсыгъом зыщатэгущылагъэхэ Иофыгъохэмккэ унэшэ заулэ аштагъ. Муниципальнэ образованиехэм наркотикхэм япхыгъэ Иофхэмккэ язытет кыпкырыккыхэзэ, наркоманием кыздихырэ тхъамыккыагъохэм ащыуагъэмккэ фэгъэхыгъэ Иофшлэнэу агъэцэккэштымккэ лъэныккыохэу нахь мэхъанэ зилэхэр агъэнэфэнхэу пшъэрылхэр афашыгъ. Республикэм и Лышхъэ аналэ зытыраригъэдзагъэхэм ащыц нахьэу ныбжыккыккэ нахь лъэныккыомккэ Иофхъэбзэ тедзэхэр джыри адызехъэгъэнхэ зэрэфаер, наркотикхэм зэрэрэу кыххырэ цыфхэр икхъоу шыгъэгъозэгъэнхэмккэ уахтэм кыгъэуцурэ пшъэрылхэм ялытыгъэу Иофыгъохэр зэшлуккыхэ зэрэфаер джыри зэ агу кыгъэккыжыгъ. Къумпыл Мурат аналэ зытыраригъэдзагъэхэм ащыц шыпэккэ-псэуккэ тэрэзым цыфхэр хэцэгъэнхэмккэ Иофэу ашлэрэ джыри нахь агъэлэшыр зэрэфаер.

АР-м и Лышхъэ ипресс-кыулыккы

Къулыккыу зэфэшхъаф- хэм яллыккыохэр зыхэтыщтхэ куп зэхашэщт

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат пшъэрылхэр зэрэфишыгъэм тетэу АР-м и Лышхъэрэ АР-м иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипашэ игуадзэу Хьоткыо Саниет хэбзэнчъэу хэккы хэр зыщыратэккыурэ чыплэхэм якыххэгъэщыр ягъэккыбзэхыр афэгъэхыгъэ зэлуккы зэришагъ.

Иофхъабзэм хэлэжыагъэх Росприроднадзорым АР-мккэ ыккы Краснодар краймккэ и Гъэлорышланлэу иотделэу псыр, жыр, чыгухэр зэрагъэфедэхэрэм ыккы кызырауагъэмккэ гъунэ алызыфырэм ипашэу Анатолий Николаевыр, АР-м тыккызыуагъэхэр дунаим иккэуагъэмккэ ыккы чылопс кыккыуагъэхэмккэ и Гъэлорышланлэу ипашэу Сергей Колесниковыр, АР-м хэгъэуагъэу Иофхэмккэ и Министрствэу гъогурыккыохэр щынэгъончъэнымккэ и Къэралыгъо автоинспекции иотдел ипашэ игуадзэу Алексей Ковтуновыр, республикэм иккыалэхэмрэ ирайонхэмрэ яадминистрациехэм ялыккыохэр.

Росприроднадзорым кызырлыгъэмккэ, хэккы хэр хэбзэнчъэу зэрэратэккыу хэрэмккэ зилоф нахь дэйхэр Тэхъутэмккэ, Теуцожь районхэр ыккы Адыгэ-ккыал. Мы муниципалитетхэм хэккы ашаратэккыурэм ызыныккы нахьыбэр республикэм кыккымыуагъэхэр чыплэхэм кыраащы. Мыщ фэдэ хэбзэуагъэхэм зышыхэрэм ягъогуагъэ пыбзыккыгъэным ГИБДД-м ыккыуагъэхэр нахь лъэшэу зэрэрихыплэн фаер зэлуккы кыккыуагъэхэр.

Хэбзэнчъэу хэккы хэр зэрэратэккыу хэрэмккэ чыплэхэм ялофхэм язытет нэужым тегущылагъэх. Хэккыуагъэхэр уккыбзыжыгъэнхэм пэе муниципалитетхэм пидзэфэу пытэхэр лугъышхэр шьолхэр операторым зэзэгъыныгъэхэр дашых. Ау хэккы хэр унэ чыплэхэм зашаратэккыуагъэхэр, а чыгуагъэхэр зыхэхэм хэккы хэр ялушынккэ лицензиэ зымылэ организациехэр бэрэ кызыфагъэфедэх. Зы чыплэу шылыгъэ хэккы хэр ахэм нэмыккы чыплэу агъэкощы нахь, хабзэккэ агъэнэфэгъэ хэккыуагъэхэр ашэрэп. Хэккыуагъэхэр ягъэккыбзэхыр епхыгъэ унашъохэр агъэцэккэ хэккыуагъэхэр, унэе, юридическэ лицэхэм хабзэр амыуагъэхэр гъунэ лъафынэу зэлуккы хэлэжыагъэхэм игъоу алыгъэу.

Джащ фэдэу кыулыккыу зэфэшхъафхэм ялыккыохэр зыхэхашт куп зэхашэнэу зэлуккы унашъоу ашашт. Ащ фэдэу купым ипшъэрылхэм ахэхэу хабзэм димышхэр хэккыуагъэхэр ядэгъэ-зыжынккэ нахьыбэу шыагъэу кызытыщт амалхэр зэрэхаштхэр гъэнэфэгъэнхэр.

Зэлуккы иккэуагъэхэр зэфыккысыжыхэзэ, Хьоткыо Саниет зэрэхигъэунэфыккыгъэмккэ, республикэм ичылопс кыбзэным епхыгъэ Иофыгъохэм республикэм и Лышхъэу ренэу ыналэ атырегъэты.

«Хэбзэнчъэу хэккыуагъэхэр якыххэгъэщынккэ ыккы ядэгъэ-зыжынккэ Иофыгъоу кызууагъэхэр зэккэ тызэгъусэу зэхатфынхэ, мы лъэныккыомккэ кыулыккыу зэфэшхъафхэм здырагъаштэу Иоф зэралэщт шыпэккэ кыккыуагъэхэр фадэ», — кы-уагъэ Хьоткыо Саниет.

Лъэпкы проектхэр

Лъэпкы проектхэр

«Шынэгъончъэ ыккы шэпхъэшлуккы адишхэр гъогухэр» зыфилорэ лъэпкы проектым кыдыхэлъытагъэу псауныгъэм иккэуагъэхэр епхыгъэ учреждениехэм яккылолхэр гъогу километритлэу фэдиз 2024-рэ ильэсым Адыгеим шагъэцэккэжыщт.

Шынэгъончъэ ыккы шэпхъэшлуккы адишхэр гъогухэр

**УРЫСЫЕМ
ИЛЪЭПКЪ
ПРОЕКТХЭР**

Лъэпкы проектым хэлэжырэ шьолхэр 84-мэ лъэпкы, ясымэджэщхэм, амбулаториехэм, медицинэм инэмыккы псэуагъэхэр лъэхэм яккылолхэр гъогуагъэхэр 500 мы ильэсым агъэцэккэжынккэу агъэнэфагъ.

Адыгеир пштэмэ, ащ фэдэу агъэцэккэжыщтхэм ащыц Мыеккыопэ район симэджэщэу поселкэу Тульскэм дэтым уезыщлэлхэр гъогуагъэхэр. Ар отделение зэфэшхъафхэр зилэ лъэпкы гупчэху, чэци, мафи нэгырэ 200-мэ япсауныгъэу щызэ-тырагъэуагъэхырым тельытагъ. Арышъ, медицинэу лъэпкыуагъэхэр зышыхылагъэхэр е илахыл члэлхэр еккыуагъэхэрэмккы, Иоф шы-зышлэхэрэмккы гъогуагъэхэр агъэцэккэжынккэу мэхъанэшхо ил.

Блэккыгъэ ильэсым «Къоджэ псэуагъэхэр хэхъоныгъэхэр ягъэшлыгъэнхэр» зыфилорэ программэм кыдыхэлъытагъэу мы симэджэщым гъогуагъэхэр псэуагъэхэр кызылэуагъэхэр иурамхэм ягъогуагъэхэр агъэцэккэжынккэу. Мыгъэ лъэпкы проектым ишлуккыагъэхэр шэпхъэшлуккы адишхэр гъогуагъэхэр еккыуагъэхэр километри 7,2-ккэ нахьыбэу хъуш.

Джащ фэдэу Красногвардейскэ районым игупчэу иккэуагъэхэр Адэмые ккырэ гъогуагъэхэр шыц лыхэ, километр хъоу, 2024-рэ ильэсым агъэцэккэжыщт. Ар шьолхэр мэхъанэ зилэхэм ащыц, Адэмые дэт амбулаториэм урещалэ.

Терапевтыр ыккы ккылэцкыккыуагъэхэр ялэхэр врачыр зычлэхэу мафэрэу цыфхэр члэлхынккэу фытегъэпсыжыгъэу учреждениеер къоджэдэхэм лъэшэу кыашхъапэ. Арышъ, гъогуагъэхэр еккыуагъэхэр мэхъанэшхо ил. Ар мы ильэсым афашыщт.

Зэхъоклыныгъэхэм ащагъэгъозагъэх

Кларэ Фатим

АР-м лъапкэ лoфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жугъэм иамалхэмкIэ и Комитет икIэщаклоу кощын лoфхэм япхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъоклыныгъэу фашыгъэхэм зыщытегушыIэгъэхэ Iэнэ хъурае шыIагъ.

лофтхьабзэм хэлэжьагъэх IэкIыбым кыкIыжьырэ тильэпкъэгъухэр шыIэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэмкIэ Гупчэу АР-м щыIэм ипашэу ГъукIэлI Асхьад, АР-м хэгъэгъу коцI лoфхэмкIэ и Министерствэ кощын лoфхэмкIэ и ГъэлорышIаплэ иотделхэм япашэхэу Ирина Ананьевамрэ ХьэпкIэ Рузанэрэ, общественнэ организациеу «Адыгэ Республикэм ибзылфыгъэхэм я Союз» илIыклоу Хьаткьо Мус-лымэт, Адыгэ Хасэм и Совет хэтхэр, хэкум къэзыгъэгъэхэр, нэмыкIхэри.

Комитетым итхьаматэу Шхьэлэхьо Аскэр зэхэсыгъор къызэлIуиыгъэ ыкIи зерищагъ. Ащ къызэрилуагъэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэу псэуплэIэ Адыгеим къэзыгъэгъэхэ зышIоигъохэм ящыкIэгъэ IэпыIэгъур арагъэгъотыныр пшъэрыл шхьалэу шытхэм ащыщ. Тильэпкъэгъухэр рагъэблагъэх ыкIи гумэкIыгъоу яIэхэм защагъэгъуазэ, ахэр дагъэзыжьын зэралъэкIыщт шыкIэхэм зедягупшысэх. ГумэкIыгъоу шыIэхэм ащыщ тильэпкъэгъухэм якъэкIожьын. Непэ чIыплэ кьинэу тыхэгъэгъу зэрытым елпытыгъэу ахэм якъэкIожьын нахь хьылтэ хъугъэ.

— Тильэпкъэгъухэу хьэкIэплэ визэIэ къаIо зышIоигъохэм ялофыгъохэм язэшIохын нахь кьин хъугъэ, — еIо А. Шхьэлэхьом. — Джы унашъоу шы-

IэмкIэ тильэпкъэгъоу IэкIыбым щыпсэурэр хэкум къэзыгъэгъэ блэгъэн зыльэкIыщтыр иIахьылын фæе. Арэуштэу зыхуэрэм, Адыгеим къэкIорэ тильэпкъэгъухэм япчъагъэ нахь макIэ зэрэхъуштым щэч хэлъэп. Сыда плэмэ зэкIэми ялахьылхэр мыщ щыпсэурэрэп, ащ къыхэкIэу визэр къыдахын альэкIырэп, ятхылхэр афызэкIагъэкIожьы, ащ къыхэкIэу амалэу ялэр нахь макIэ мэхъу. Ар апэрэ гумэкIыгъоу непэ шыIэхэм ащыщ. ЯтIонэрэ упчIэу къэуцурэр охтэ гъэнэфагъэкIэ Урысыем щыпсэунхэмкIэ ыкIи «вид на жительство» зыфилорэ тхылпыр къыдахынымкIэ документхэр атын зыхуэкIэ урысыбзэр ашIэн фæу унашъом къегъэнафэ. Мы лъэныкъомкIи гумэкIыгъохэр щыIэх.

Охтэ гъэнэфагъэкIэ Урысыем щыпсэунхэмкIэ ыкIи «вид на жительство» зыфилорэ тхылпыр IэкIыбым кыкIыжьэхэм къыдахынымкIэ кощын лoфхэм епхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъоклыныгъэу фэхъугъэхэм къа-тегушыIагъ ГъэлорышIаплэм илофышIэу Ирина Ананьевар.

Ащ къызэрилуагъэмкIэ, Урысыем имызакъоу дунаими непэ хэпшыкIэу зэхъоклыныгъэхэр шыхъугъэх. Ащ къыхэкIэу IэкIыбым щыщхэу тыхэгъэгъу кыхьэ зышIоигъохэм альэныкъокIэ шынагъохэр къэуцух. Гушылэм пае, Евросоюзым хэхьэрэ Фин-

ляндием кIохэрэм Урысыер транзитнэ гъогоу агъэфедэ-щтыгъ. IэкIыбым къэралыгъохэм ащыщхэм студенческэ, лoфшIэн ыкIи зеклон визэхэр къызфагъэфедэщтыгъ. Финскэ гунапкъэм гумэкIыгъохэр щылэ зэрэхъугъэм къыхэкIэу ар зэфашыгъ. Джы тичIыплэгъухэр ялахьылхэм адэжь клонхэ альэкIырэп. Мыщ фэдэ зекIуакIэм бэхэр егъэгумэкIы.

— Мы гумэкIыгъом къыпкъырыкIыхэзэ къэралыгъом ипашэхэм унашъо фашыгъэ IэкIыбым кыкIыжьэхэм ащыщхэм

къызэрилуагъэмкIэ, тильэпкъэгъухэр хэкум къэкIонхэм фэшI джы ахэм ялахьылхэр Адыгеим зэрэщыпсэухэрэр гъэунафыгъэн фæе, армырмэ, ахэм Iизын къаратыщтэп. Ар гукъау, сыда плэмэ ахэм ятэжь плашэхэр хэкум щыщыгъэх, ау Iахьыл гусэхэр бэшIагъэу мыщ щызи-мылэжьхэм ятхылхэр шагъэ-зыенхэ фæу мэхъу. Арышъ, Ирина Ананьевам къызэрилуагъэмкIэ, хэкIыплэ закъоу щылэр зеклонымкIэ визэр къызфагъэфедэзэ мэзищ плалъэ илэу Адыгеим къэкIонхэр ары. А уахтэм кыкIоцI нэужым ахэм охтэ гъэнэфагъэкIэ тыхэгъэгъу щыпсэунхэмкIэ ыкIи «вид на жительство» зыфилорэ докумен-тыр афашын альэкIыщт. Типый къэралыгъохэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэу Урысыем кыхьан гухэлэ зилэхэм екIолэкIэ гъэнэфагъэхэр къафагъотынхэ зэрэфаер ащ хигъэунафыкIыгъ.

Кощын лoфхэмкIэ ГъэлорышIа-

УФ-м игражданствэ кыдэхыгъэным илофыгъохэм ягъэзеклон фытегъэгъэпсыхьэгъэ хэбзэгъэуцу акт зырызхэм 2024-рэ илъэсым кIуачIэ яIэ хъугъэ, джащ фэдэу «Тильэпкъэгъухэу IэкIыб къэралхэм арысхэр ежъхэм яшIоигъоныгъэкIэ Адыгэ Республикэм къэкощыжьынхэмкIэ IэпыIэгъу ятыгъэныр» зыфилорэ программэм зэхъоклыныгъэхэр фашыгъэх.

тызэрадэлэжьэщт шыкIэм фэгъэхьыгъэу. Гукъау нахь мышIэ-ми, Шам ицIыфхэр зыпштэкIэ, лъапкъэу зыщыщхэмкIэ ахэр тикъэралыгъо зэхидзыхэрэп. Ащ къыхэкIэу тильэпкъэгъоу зитарихь чIыгужь къэзыгъэгъэхэ зышIоигъохэр чIыплэ кьин ефэх, — кыIуагъ Иринэ.

Кощын лoфхэмкIэ ГъэлорышIа-плэм илIыклоу щысэхэр кыхьызэ

плэм иотдел ипашэу ХьэпкIэ Рузанэ къызэрилуагъэмкIэ, УФ-м игражданствэ кыдэхыгъэным илофыгъохэм ягъэзеклон фытегъэгъэпсыхьэгъэ хэбзэгъэуцу акт зырызхэм 2024-рэ илъэсым кIуачIэ яIэ хъугъэ, джащ фэдэу «Тильэпкъэгъухэу IэкIыб къэралхэм арысхэр ежъхэм яшIоигъо-ныгъэкIэ Адыгеим къэкощыжьынхэмкIэ IэпыIэгъу ятыгъэныр»

зыфилорэ программэм зэхъоклыныгъэхэр фашыгъэх.

Мы программэм хэлэжьэхэрэм Урысыем игражданствэ зэрагъэгъотынымкIэ екIолэкIэ кыфагъотыгъ. Ащ пае тильэпкъэгъухэм ящыкIэгъэщт закъор урысыбзэр, къэралыгъом ита-рихь ыкIи УФ-м ихэбзэгъэуцугъэ илъэныкъо шхьалэхэр зэралшэрэр къэзыушыхьатыр документ алэкIэлыныр ары.

Мы унашъор гъэцэкIэгъэным фэшI Адыгеим хэгъэгъу кIоцI лoфхэмкIэ и Министерствэ дэжъ щызэхэщэгъэ комиссием урысыбзэр зылэкIэлэ тильэпкъэгъухэр гъэунафыгъэнхэм дэлажьэ. Мы уахтэм ехъулэу Киргизием щыщ бзылфыгъэм АР-м и МВД лъэу тхылкIэ зыкыфигъэзагъэ ыкIи ащ зыхаплэхэ нэуж дырагъэштагъ.

Шхьэлэхьо Аскэр къызэрилуагъэмкIэ, зеклонымкIэ визэр къызфагъэгъедэн зэралъэкIыщтыр лъэныкъо дэгъу. Ау студентхэм афытегъэгъэпсыхьэгъэ визэм гумэкIыгъохэр кыпэкIых. Гушылэм пае, студентхэр Адыгеим шеджэнхэу кызыкIохэкIэ, ахэм икыу фэдизэу IэпыIэгъу зэрамыгъотырэм кыхэкIэу академическэ отпуск аштэ, лoфшIаплэхэм алохэх. Джащыгъом ахэм охтэ гъэнэфагъэкIэ къэралыгъом щыпсэунхэм фэшI «вид на жительство» зыфилорэ ящылагъ, анахьэу Шам кыкIыгъэхэм.

Зэрэзэлэхьылхэр къэзыушы-хьатыр тхылпыр тильэпкъэгъухэм афэгъэгъэпсыгъэныр анахь кьинхэм зэрэщыщыр кыIуагъ кощын лoфхэмкIэ отдельым ипашэ. Ахэр хэкум кырагъэблэгъэнхэ хъумэ зэрэадыгъэхэр къэзыушыхьатыр тхылпыр яIэн, ашкIэ АР-м хэгъэгъу кIоцI лoфхэмкIэ и Министерствэ лъэу тхылкIэ зыфагъэзэн фæе.

«Тильэпкъэгъухэу IэкIыб къэралыгъохэм ащыпсэухэрэр ежъхэм яшIоигъоныгъэкIэ Адыгэ Республикэм къэкощыжьынхэмкIэ IэпыIэгъу афэхъугъэныр» зыфилорэм илофшIэн республикэм тапэкIи зэрэщылагъэ-кIотэщтыр кыIуагъ Шхьэлэхьо Аскэр. Программэр зыфэлорышIэрэр Iэпэлэсэныгъэ ин зыхэлэ тильэпкъэгъухэу IэкIыб къэралыгъохэм ащыпсэухэрэм тишъо-лпыр къагъэгъэжьыныр, республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхьоныгъэ ялахьылу хашы-хьаныр ары. Мы программэм игъэцэкIэн кыхиубытэу IэкIыбым кыкIыжьырэ тильэпкъэгъухэр шыIэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэмкIэ Гупчэу АР-м щыIэм чанэу лoф ешIэ. Кощын лoфым епхыгъэ тхылхэр тильэпкъэгъухэм афэгъэгъэпсыгъэнхэмкIэ, УФ-м кощынымкIэ ихэбзэгъэу-цугъэ игъэцэкIэн шыгъэгъозэ-гъэнхэмкIэ, социальнэ упчIэу къэуцухэрэр афызэхэфыгъэнхэмкIэ лoфыгъо зэфэшъафхэр Гупчэм регъэкIокIых.

Тильэпкъэгъухэм яупчIэхэр хэбзэ кыулыкъухэм ялIыкIохэм афагъэзагъэх, ахэм игъэкIоты-гъэ джэуапхэр къаратыжьыгъэх.

КИАРЭ Фатим.

лэпкъ къашъом имызакъоу ащ кIэт макъамэр къезыгъэлорэ оркестрэр концертным хэбгъэлэжьэным мэхъанэшхо есэты. Пчъэгъэ гъэнэфагъэу ащ хэбгъэлэжьэн альэкIыштыр зэхэцаклохэм къызалуу ащ тимыфэ зыхукIэ, къэшъуаглохэм ахэсэгъэкIыш оркестрэр хэсэгъэуцо. Сыда плэм адыгэ макъамэр къезытырэ Iэмэ-псымэр имыгъусэу лэпкъ къашъор угу етыгъэу къэшIыгуай.

Мыгъэ «Налмэсым» Росконцертым дишIыгъэ зэзэгъыныгъэмкIэ Урысыем икIэлэ зэфэшъхьафхэм концертхэр къащитытх. ЖьоныгуакIэм и 12-м «Налмэсымр» «Ислъамыемр» зэгъусэхэу зэдагъэуцугъэ проектыкIэу «Уахътэр къэсыгъ» зыфилорэр Мыекъуапэ къыщагъэлэгъошт.

Къэралыгъо ансамблэу «Ислъамыер» Адыгеир зэрыгушхорэ купхэм ащыт, лэпкъ культурэм чIыплэшхо щеубыты. ЩытхуцIэ пчъагъэхэри къылэжьыгъэх: УФ-м и Правительство ишIухафтын илауреат, республикэм итын анахь лъапIэу «Адыгеим и ЩытхуцIэх» зыфилорэр, Дунэ Адыгэ Хасэм ищытхуцIэу «Лэпкъым ынап», нэмыкIхэри. Ижырэ адыгэ ордэ ыкIи мэкъэми 100 фэдиз ирепертуар хэт, артист 52-рэ щэлажэ. CD-диск пчъагъэ къыдигъэкIыгъ. Илэс 33-м къыклоцI купым ихудожественнэ пэщагъэр Урысыем, Адыгеим, Къэрэцхэ-Шэрджэсым, Къэбэртэе-Бэлъкъарым янароднэ артистэу, Д. Шостакович ыцIэ зыхырэ премием, УФ-м и Правительство ишIухафтын ялауреатэу, Зэкъошыныгъэм и Орден къызфагъэшъошагъэу Нэхэе Аслъан. Мэээ заулэ хуыгъэу купым ихудожественнэ пащэр АР-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшхоу Нэхэе Азэмат.

— Ижырэ ордэдым, ижырэ макъамэм ямызакъоу, адыгэ къашъохэми Iоф адэтIшIэ, лэпкъым лIэшIэгъу пчъагъэхэм хэлъыгъэ шэн-хабзэр тымыкIуоу лъытэгъэкуатэ, — **хегъэунэфыкIы Нэхэе Азэмат.** — «Ислъамыем» иконцертэу бэмышIэу щылагъэм Iоф зыдэсIлэгъэ ордэдылэхэр хэдгъэхьагъэх — «Си Аюбэ нагъу», ар шIульгъэу ордэ ыкIи кушъэ ордэу гушIыгъэ зыхэмытэу «лау-лаукIэ» къалорэр. Джаз фэдэу «Даутэ нэф» зыфилорэр кушъэ ордэми джыдэдэм Iоф дэсэшIэ. Лъапсэр — ижырэ лэпкъ макъамэр ары, ащи игъэкIотыгъэу тыдэлэжьэшт. Гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ республикэ институтым ихьарзынэгъ ащIэ сIэлпылэгъу.

Илэс пчъагъэхэм «Ислъамыем» тикъэралыгъо имызакъоу къэралыгъо зэфэшъхьафхэм — Великобританием, Чехием, Италием, Грецием, Тыркуем, Иорданием, Израиль къэгъэлэгъон инхэр къащитыгъэх. Илэсэу кыхьагъэм ансамблэм иконцертхэр Адыгеим ичIыплэхэм ащыкIуагъэх. Гъэтхатэм и 31-м щыулагъэу Росконцертым дишIыгъэ зэзэгъыныгъэмкIэ Урысыем икIэлэхэм къэгъэлэгъонхэр къащитытх.

Цыфхэм нахь якIасэх «Ныдэлъф мэ-къамэхэр», «НартIэ ярапсодие», «Ай-дэмыркъан иорэд», «КъокIас», «Сэрмаф» зыфилорэр.

— Ордэ къэлонри, дежыунри купым хэт артистхэм зэфэдэу агъэцкIэн фае. Хэыгъэ ордэдыло тимылэу псэуэми япшэрыл макъамэм игъэкIотыгъэу дэлэжьэнхэр ыкIи шэпхэ лъагэмэ адиштэнхэр, — **къыхегъэщы Нэхэе Азэмат.**

Ордэдыло пэрытхэу КъумыкIу Шамсудинэ, Шымырзэ Казбек, Эльдарэ Айдамыр къагоуцагъэх нахь нибжыкIэхэу ижырэ ордэхэм якъэлонкIэ Iэпэлэсэныгъэ къызIэкIэзыгъэхьагъэхэу Тыгъужь Асиет, Нэгъой Азэ, Уджыху Руслъан, Тхьаркъохъо Азэмат, Дэкъщэкъо Динарэ, СтIашъу Сулима, Дэр Абир.

Лэпкъ искусствэр лъагъэу зыIэтыхэу, къэзыухъумэхэу ыкIи лъызыгъэкуатэхэрэм лэпкъ кIэным ешIушIэх, тапэкIэ къэкIошт лIэужхэм лэпкъым ибаиныгъэ арагъашIэ. Ахэм культурэм илофышIэ и Мафэу къылагъэрэмкIэ «Адыгэ макъэр» афэгъушIо!

ТЭУ Замир.

Гъэтхатэм и 23-р – Урысыем гидрометеорологиемкIэ икIулыкIу илофышIэхэм я Маф, метеорологхэм я Дунэ маф

Адыгеим гидрометеорологиемкIэ икIулыкIу илофышIэхэу ыкIи иветеранхэу лъытэныгъэ зыфэтшIыхэр!

Урысыем гидрометеорологиемкIэ икIулыкIу илофышIэхэм я Мафэрэ метеорологхэм я Дунэ мафэрэ афэшI тышъу-фэгъушIо!

ЧIыопсым изытет зыфэдэщтым фэгъэхыгъэ къэбархэу шъуикIулыкIу къытыхэрэр мэкъу-мэщымкIи, энергетикэмкIи, транспортымкIи, псэолъэшIынымкIи лъэшэу къашъхьапэх. Ащ фэдэ къэбархэр пэшIорыгъэшъэу зэралэкIэжыгъахэрэм ишIуагъэкIэ чIыопс тхьамыкIагъохэм къыздахьыхэрэр нахь псынклэу дэгъэзыжыгъэ мэхъух, экономикэм иотраслэхэмрэ социальнэ учреждениехэмрэ ялофшIэн зэпыурэп.

ЧIыопсым изытет гъунэ лъызыфIэрэ къэралыгъо къулыкIу 1926-рэ илэсым къыщегъэжыагъэу Адыгеим Iоф щызышIэрэр гидрометеорологиемкIэ ыкIи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим изытет лъыплъэгъэнымкIэ Гупчэу Росгидрометым зэхыцIагъэм зыхахьэрэр илэс 26-рэ хуыгъэ. А уахътэм

къыклоцI Гупчэм хэхъоныгъэ ышIыгъэ ыпэкIэ лъэкIуатэ, чIыопсым изытеткIэ къэралыгъо уплэкIунхэр зэпы имылэу зэхэщэх, прогнозхэмкIэ шыкIэ-амалыкIэхэр егъэфедэх.

Адыгеим гидрометеорологиемкIэ икIулыкIу илофышIэхэми, иветеранхэми Iэпэлэсэныгъэшхо зэралэхьым, гуетыныгъэ фырялэу зэралэжыахэрэм, Iофэу къыхахыгъэм зэрэфэ-шыпкъэхэм, республикэм ихэхъоныгъэ ялахьышIу зэрэ-хашIыхьэрэм афэшI лъэшэу тызэрэфэразэр къэтэлэ.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, псауныгъэ пытэрэ щылэкIэшIурэ шъуилэнэу, Адыгеими, Урысыеми апае шъуилофшIэн гъэхьа-гъэхэр тапэкIи щышъушIынэу тышъуфэлъало!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу, Урысые политическэ партией «Единэ Россием» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэу КЪУМПИЛ Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЭР

Ом изытет зыфэдэщтыр бгъэунэфыныр Iоф псынклэп

ОшIэ-дэмышIэ Iоф къэмыхъунымкIэ анахь шъхьалэр метеорологием ыкIи гидрологием альэныкIокIэ игъом къэбарыр къызIэкIэбгъэхьаныр ары.

Адыгеим гидрометеорологие уплэкIунхэр зыщырагъэкIокIыхэрэр илэси 130-м ехъугъ. Апэдэдэ Мыекъуапэ метеорологие уплэкIунхэр зыщашIыгъэр 1886-рэ илэсыр ары, 1947-рэ илэсым Мыекъопэ аэропортым авиаметеорологическэ станция (АМСГ) къыдагъэу-цуагъ.

1998-рэ илэсым шэкIогъум республикэм ипащэхэм ялэзIукIэ Росгидрометым гидрометеорологиемкIэ ыкIи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим иуплэкIункIэ Адыгэ республикэ Гупчэр ыгъэлсыгъ. А уахътэм къыщегъэжыагъэу ащ пэцэныгъэ дызэрехьэ Александр Митровым.

Пащэм къызэрылугъэмкIэ, гидрометеорологиемкIэ ыкIи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим иуплэкIункIэ Темыр-Кавказ шъольыр ГъэлорышIапIэм епхыгъэу Iоф ашIэ. Гупчэр загъэпсыгъэм къыщыула-

А. Iашъын

10-кIэ узэкIэлэбжымэ, ахэр агъэцкIэ-жыгъэх, автоматикэ шыкIэм тетэу Iоф ашIэ, къэбарэу къаугъоирэр Москва Iэклагъахэ. Метеорологие уплэкIунхэр сыхьатищ пэпчэ ашIы. ОшIэ-дэмышIэ Iоф щымылэ хъумэ гидрометеорологие уплэкIунхэр мафэм тIо зэхэщэх.

1998-рэ илэсым шэкIогъум республикэм ипащэхэм ялэзIукIэ Росгидрометым гидрометеорологиемкIэ ыкIи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим иуплэкIункIэ Адыгэ республикэ Гупчэр ыгъэлсыгъ. А уахътэм къыщегъэжыагъэу ащ пэцэныгъэ дызэрехьэ Александр Митровым.

гъэу Гъозэрыплэ, Шэнтыхъо, Дондуковскэм метеостанциехэр къащызылуахыгъэх, ащ нэмыкIэу гидропости 3 агъэпсыгъ. Мы мафэм ехуылIэу Гупчэм метеостанциитф хахъэ: М-Мыекъуапэ, М-Гъозэрыплэ, М-Дахъор, М-Дондуковскэр, М-Шэнтыхъор, гидрологие станцияу Г-Мыекъуапэ, гидропости 10. Мыщ Iоф ащызышIэрэ специалистхэр чэщ-зымафэм тыкъэзыуцухьэрэ дунаим, ом изытет лъэплэх. ГидрометеорологиемкIэ отделим исиноптикхэм мэфищым ом изытет зыфэдэщтыр мафэ къэс зэхэгъэуцо. Ом ошIэ-дэмышIэ Iоф къыздихьын ылъэкIышIтмэ агъэунафы. ПэшIорыгъэшъ къэбарыр шыпкъэу ыкIи игъом къэралыгъо къулыкIухэм ыкIи мыщ къылъыплъэхэрэм залэкIахэкIэ, ом зэрарэу къыхышIтыр нахь макIэ зэрэхъушIым щэц хэлэп.

Метеорологие ыкIи гидрологие уплэкIунхэр ашIынхэм фэшI непэ Гупчэм ищыкIэгъэ оборудованиер иI, ахэм илэси 100 зыныбжхэр ахэт. Илэси

— ГидрометеорологиемкIэ ыкIи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим иуплэкIункIэ Темыр-Кавказ шъольыр ГъэлорышIапIэм игупчэ анахь дэгъухэм тащыщ. ТикIулыкIу Iэпэлэсэныгъэшхо зылэкIэлэ цIыфхэм Iоф ашIэ, тызэгъурылоу тызэдэлажэ, — къылуагъ А. Митровым.

УплэкIунхэр зэралырэм имызакъоу, метеостанцием икIулыкIушIэхэм тапэкIэ ом изытет зыфэдэщтыр зэрагъашIэ. Синоптикхэм мэфищым къыклоцI къэхъу-щтыр ары къатырэр. ГъэлорышIапIэм мэфитфым къэхъушIыр егъэунафы. Ащ къыхэкIэу блыпэм къыщегъэжыагъэу бэрэскэшхом нэс ом изытет зыфэдэ-щтыр, псыр къуныным ыкIи машIор къэхъуным ящынагъо щылэмэ къэбарыр апэу республикэм ипащэхэм ыкIи АР-м ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ алэклагъахэ. Чэщ-зымафэм ом изытет

зыфэдэщтыр процент 95-м клахъэу агъэунафы. Мазэм ыпэ итэу къатырэ къэбарыр пэшIорыгъэшъэу щыт.

— Шыпкъэр пIощтмэ, ом изытет зыфэдэщтыр бгъэунэфыныр псынклэп. Сыда плэмэ, тыкъэзыуцухьэрэ дунаим нэмыкI кIуачIэхэр цагъэфедэхэ хъумэ, ар тилофшIэн пэрыохъу къыфэхъу. ГушIыIэм пае, къытамылоу ошIгъум пэшIуекIорэ техникэр загъэфедэкIэ, ащ иягъэ къытэкIы. Ар къызы-хэжырэу уашъом топыцэу цагъэуагъэм пцэхэр зызбгырыфы-кIэ, мыщ ыпэкIэ уплэкIунэу тшIыгъэхэр тэфэжыыхэрэп. Джары тилофшIэн къэзыгъэ-кIынырэр, — еIо пащэм.

А. Митровым къызэрылугъэмкIэ, зэкIэмкIи IофшIапIэм, метеостанциехэри хэтэу, нэбгырэ 67-мэ Iоф ашIэ. Дахъо, Дондуковскэ, Гъозэрыплэ адэт метеостанциехэм Iоф ащызышIэштхэм ащэкIэх. Анахъэу анаIэ зытырагъэтырэр къулыкIушIэхэм яшIэныгъэхэм ахэгъэхьогъэныр ыкIи нибжыкIэ IофышIэхэр гъэхьа-зырыгъэнхэр ары. ГидрометеорологиемкIэ университетыр ыкIи техникумыр къэзыухыгъэ студентхэм Гупчэм практикэ шахьы. Ащ нэмыкIэу IофышIэхэм илэс къэс яшIэныгъэхэм зыщахагъахьорэ Росгидромет институтым щеджэх. КъулыкIушIэхэм ащыщыбэхэм УФ-м чIыопсымкIэ и Министерствэ, Росгидрометым ящытху тхылъхэр къафагъэшъошагъэх, нэбгыри 9-р Урысыем игидрометкIулыкIу илофышIэ гъэшIуагъэх.

КИАРЭ Фатим.

Льэпкь проектхэр

Мэкъэтынхэр льягъэкьуатэх

Федеральнэ проектэу «Іэрыфэгъу кьэлэ шылакь гъэпсыгъэныр» зыфилорэм кыдыхэлытагъэу зэтырагъэпсыхъащт чыплэхэм якыхэхынкь мэкъэтынхэр гъэтхапэм и 15-м рагъэжыагъэх.

Урысыем ишъольырхэм зэ-клэми онлайн шыклэм тетэу ар ащэкьло. Адыгеимкь кьалэу Мыекъуапэ, поселкэхэу Инэм, Яблоновскэр ары чыплэу гъэкъыгъээн зишыкьагъэхэр кызы-шыхахыгъэхэр.

Адыгеим икьэлэ шъхьалэ исагъэт зэхэтэу «Памяти павших» зыфилорэр, Лениным ыцлэ зыхырэ гупчэр ыкьі Свято-Успенскэ чылысым кыпэлэу чыплэр зэнэкьокъум хагъэлэжъэнэу кырагъэуцагъэр.

Поселкэу Яблоновскэм иурамэу Кочубей ыцлэ зыхырэ тет спортплощадкэр, урамэу Космическэм общественнэ чыплэу илэр, мы урам дэдэм тет клэлэцыкьу спортплощадкэр ары кыыхахыгъэхэр.

Кьэлэ гъэпсыкьэ зилэ Инэм псэуплэ коимкьэ поселкэу Дружнэм иурамэу Крестьянскэм тет гупчэр, кьуаджэу Бжыхъэкьоя-клэм культурэм и Унэу дэтым кыпэлэу чыплэр ары цыфхэм амакьэхэр зыфатыхэрэр.

Цыфхэр мэкъэтынхэм ахэлэжъэнхэмкьэ гуфаклохэр Іэпылэгъу афэхъух. Ащ пае АР-м ныбжьыкьэ Іофхэмкьэ и Комитет илээс 14 — 35-рэ зыныбжь нэбгырэ 334-рэ пстэумкьі ыгъэхъазырыгъ. Ахэр урамхэм атетхэу смартфонхэр агъэфедээс цыфхэм аделэх.

Мэкъэтынхэм япэрэ мэфиш, гъэтхапэм и 15-р, и 16-р ыкьі и 17-р УФ-м и Президент ихэдзынхэр зышыкьлохтхэм тефагъ. Ащ фэшл хэдзыплэ участкэу мы

муниципальнэ образовани-щым кьашызэуахыгъэхэм ячлэхъагъухэм ахэр алуыгъэх. АР-м псэольэшнымыкьэ, транспортмкьэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкьі гьогъу хызмэтымкьэ и Министерствэ кызыретыгъэмкьэ, псэуплэу кыыхахыхэрэм адэсхэу нэбгырэ мини 8-м ехъу мэкъэтынхэм ахэлэжъэ-гъах. Мэлылфэгъум и 30-м нэс ахэр кьлоштых. Арышъ, а пчъа-гъэм джыри зэхъокьыныгъэхэр зэрэфэхъуштыхэр нафэ. Гуфаклохэм ялофшлэни зэпагъэу-гъеп. Ахэм джы агъэкьэжышты чыплэу кыыхахыгъэхэм Іоф ащашлэ.

Джащ фэдэу кьэралыгъо фэло-фашлэхэм япортал бгъэфедээс умакьэ птын плъэкьы-нэу щыт. Ащ ишыкьлэгъэ ссыл-кэри гуфаклохэм кыуатышты.

Илээс 14-м зыныбжь шлоклэ-гъэу шлоигъоныгъэ зилэхэр зэ-клэ мэкъэтынхэм ахэлэжъэнхэ альэкьышты. Нахыбгъу цыфхэм амакьэхэр зыфатыхэрэр 2025-рэ илээсым агъэкьэжыштых.

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр клэщакьло зы-фэхъугъэ льэпкь проектхэм ащыщэу «Псэуплэр ыкьі кьэлэ шылакь» зыфилорэм ипхы-рышын пае аштэгъэ феде-ральнэ проектэу щыт «Іэры-фэгъу кьэлэ шылакь гъэпсы-гъэныр» зыцлэр. Ащ ишъуа-гъэкьэ 2017-рэ илээсым кы-шыублагъэу 2023-м нэс Адыге-им чыплэ 322-рэ зэтырагъэ-псыхъажыгъ. Ахэм ащыщэу 216-р фэтэрыбгъу зэхэт унэхэм ящагъух, 106-р общественнэ чыплэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Іофшлэныр Іэшлэхыным пае

Федэхэкьыплэу щымыт организациехэр непэ тищылэныгъэ пытэу кыхэуцуагъэх. Гъэ кьэс ахэм япчъагъэ хэхьо.

Адыгеир пштэмэ, ащ фэдэ организацие 600-м ехъу щэ-лажъэ. Ащ ипчъэгъэшлэ, 500-м нахыбгъэр, социальнэ Іофшлэным фэгъэзагъэх. Блэкьыгъэ илээсым итыгъэгъээс мазэ кыщегъэжъа-гъэу ахэм адэлэжъэрэ Оператор шъхьаф Адыгеим илэ хъугъэ. АР-м Іофшлэныр социальнэ хэхъоныгъэмрэкьэ и Министер-ствэ ар епхыгъэу мэлэжъэ ыкьі ащ ыгъэцакьлэщтыгъэ Іофхэр гражданскэ обществэм ихэхъо-ныгъэ тегъэпсыхъэгъэ грантхэр зыгощырэ Операторым джы зэшлуехых.

— *Тапэкьэ АР-м Іофшлэныр социальнэ хэхъоныгъэмрэкьэ и Министерствэ грантхэм ятын-кьэ ригъэкьокьыштыгъэ зэнэкьо-кьухэр тэ зэхэтщыштых, феде-хэкьыплэу щымыт организацие-хэм тхылъ гъэпсыхэмкьэ Іэпы-лэгъу тафэхъу, нэужым япроект-хэр гъэцэкьагъэ зэрэхъухэрэм тылпылпъэщт, зэфэхьысыжъхэр тыуплэкьуштых, — ело Федэ-хэкьыплэу щымыт организа-*

циеу «Гражданскэ обществэм ихэхъоныгъэ тегъэпсыхъэгъэ грантхэр зыгощырэ Оператор» зыфилорэм ипащэу Бэ-гырэт Азэмат. — Мыщ фэдэ шыкьлэкьэ нэмыкь шъольырхэри мэлэжъэх, тэц фэдэу джы те-хъажъ кьодыехэри ахэтых.

АМ: Сыда ащ ишъагъэу кыыхырэ?

— *Апэрэмкьэ, гъэцэкьлэкьо хабзэм Іофшлэныр Іах шъхъаш-тэхы, ятлонэрэмкьэ, — грантхэм ятынкьэ зэнэкьокъум ирегъэ-кьокьын кьегъэпсынкьэ. Хэбзэ-гъэуцугъэм елытыгъэу гъэцэ-кьлэкьо хабзэм ышлэн зыфимы-тыр тэ, Операторым, тфызэ-шлэкьы. Гуцылэм пае, зэнэкьо-кьухэм кьадгъэблэгъэрэ экс-пертхэм лэжъапкьэ яттын тыфит, — ело Бэгырэт Азэмат.*

Ягъхэлэхэр агъэцэкьлэхэмкьэ кьэралыгъо грантхэм акьлэпэлун фитхэр федерэкьыплэу щымыт организациехэр социальнэ Іоф-шлэнхэр зыгъэцакьлэхэрэр ары.

Ахэр ыпкьэ хэмылгъэу цыфхэм япсауныгъэ икьэухъумэн дэ-лажъэхэрэр, чыплэ кьын ифа-гъэхэм Іэпылэгъу языгъэкьыхэ-рэр, шлушлэным фэгъэзагъэхэр ары. Мыхэм гупыкь зилэ цыф-хэм кьаратырэ ахъщэ Іэпылэ-гъум фэшъхъафэу, кьэралыгъо грантхэм ягъэфедэнкьэ зэнэ-кьокьухэм ахэлэжъэх, зыпхыры-кьыхэкьэ кьафатлупщырэ ахъ-щэр япроектхэм ягъэцэкьлэн пэ-лугагъэхэ. Мыщ фэдэ зичэзыу зэнэкьокъур мэлылфэгъум и 1-м кыщегъэжъагъэу и 30-м нэс кьлошт ыкьі мыгъэрэ грантэу кьатлупщыштыр фэдитлукьэ на-хыбгъэ хъугъэ.

— *Ары, мы илээсым респуб-ликэ бюджетым грантэу сомэ миллион 30 кьытлупщышты. Ылэрэ илээсхэм ар сомэ миллион 15 зэрэхъуштыгъэр. Ащ фэшъхъа-фэу, Президентскэ грантхэм яфонди тыхэлажъэ. Пэшлоры-гъэшъэу кьызэрэталугагъэмкьэ, ащ кьикьлэу сомэ миллион 14-м ехъу мыгъэ Адыгеим кьыфа-*

Анцокьо Ирин

гъэкьлошт. Арышъ, тлурі зэхэтэу мыгъэрэ Іэпылэгъоу мысатыушл организациеу социальнэ Іофхэр зыгъэцакьлэхэрэм агъотыштыр сомэ миллион 40-м кьэхъу. Ащ елытыгъэу зы организацием сомэ миллион 1,5-рэ ратышты. Ылэрэ илээсхэм ар сомэ мин 300-кьэ нахъ мэкьагъ, — кьыд-дэгощагъ Бэгырэт Азэмат.

Федэхэкьыплэу щымыт орга-низациехэм адэлэжъэрэ Опе-раторым шлоигъоныгъэхэр мэ-

лылфэгъум ыугъоихымэ, ащ кьыкьлэпкьлорэ мэээ зытлум зэфэхьысыжъхэр кьэнэфэщтых, грантхэр зэратыштыхэм ацлэ-хэр кьыраллоштых. Ахэр зыте-фэу алытэщт проектхэм ягъэ-цэкьлэнкьэ илээситлэ плалъэр араты. Зыгорэкьэ ащ хэлажъэ зышлоигъоу, ау ишыкьэ зымы-шлэхэрэм, упчлэ зилэхэм шъо-лпыр Операторыр Іэпылэгъу афэхъушты.

АНЦОКЬО Ирин.

Кьэлэегъэдждэ сэнэхъатым зыфагъасэ

Шъольыр зэфэхъафхэм ялыкьлохэр зыхэлэжъэгъэхэ зэнэкьокьоу «Педагог — профессия будущего!» зыфилорэм изэфэхьысыжъ-хэр мы мафэхэм кьэнэфагъэх.

Ар пэлудзыгъэ шыклэм тетэу кьуагъэ.

Адыгэ Республикэм икоман-дэ 22-рэ мыщ хэлэжъагъ, ахэр нахыбэмкьэ профильнэ психо-лого-педагогическэ классхэм якьлэеджаклох.

Зэнэкьокъум хэлэжъагъэхэм Іофшлэни 3 агъэцэкьагъ. Гурыт еджаплэм кышыхъугъэ хъугъэ-

шлагъэм хэкьыплэу фагъотырэм кьытегушылагъэх, «Кьэлэегъадждэ сыхъушты, сыжъугъас» зыфилорэ кьэгъэлэгъон цыкьу агъэхъа-зырыгъ, мы сэнэхъатым епхы-гъэ тестирование акьлугъ.

Зэфэхьысыжъхэмкьэ апэрэ чыплэр Тэхъутэмыкьое райо-нымкьэ гурыт еджаплэу N 7-мрэ Адыгэкьалэ дэт гурыт еджаплэу

N 2-мрэ зэдагощыгъ. Ятлонэрэ хъугъэ Тэхъутэмыкьое районым игурыт еджаплэу N 6-р.

Мы сэнэхъатым епхыгъэ апэ-рэ гъэхъагъэхэр клэлэеджакло-хэм ашыгъэх.

АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкьэ и Министерствэ

Гъэтхатэм и 24-р жъэгъэузым пэуцужьыгъэным и Дунэ маф

Пасэу кыыхэбгъэщымэ нахъ гъэхъужьыгъошлу

Мы зэпахырэ узым ебэныгъэным фэгъэхыгъэ пресс-зэуклэ жъэгъэузым пэуцужьыгъэнымкӀэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерэу Шышхъэ Долэт ыцӀэ зыхырэм щыкӀуагъ.

Ащ хэлэжъагъэх диспансерым, общественнэ псауныгъэмкӀэ ыкӀи медицинэ профилактикэмкӀэ Адыгэ республикэ Гупчэм испециалистхэр, республикэ ыкӀи кӀэлэ кӀэбарлыгъэӀэс амалхэм ялӀыкӀохэр. Фтизиатрическэ ыкӀи зэхэт Ӏэзэным алъэныкӀокӀэ ӀофшӀэным изэфэхьысыжхэм, кӀэкӀошт ӀлӀэсым пшӀэрылӀэу агъэнэфагъэхэм кӀэзэрэуӀоигъэхэр шагъэгъозагъэх.

Адыгэ Республикэм жъэгъэузымкӀэ эпидемиологиэм изытэт зыпкытыныгъэ хэлъ нахъ мышӀэми, пчӀагъэхэм джыри уагъэрэхъатынэу щытӀ. Жъэгъэузыр — анахъу тхъабылхэм яорэ зэпахырэ уз. Псауныгъэр кӀэу хъумэгъэнымкӀэ Дунэ организацием (ВОЗ) кызыритыркӀэ, анахъу ӀлӀэныгъэр кызыркӀырэ уз 10-м мыр зэу ащы. ӀлӀэс кӀэс зэрэдунаеу пшӀтэмэ, нэбгырэ миллиони 10-мэ мыр кӀя-

узы, миллион 1,5-мэ ядунай ахъожьы.

— КӀэралыгъо программэу «Псауныгъэр кӀэу хъумэгъэным хэхъоныгъэ егъэшыгъэныр» зыфилорэм ишӀуагъэкӀэ жъэгъэузыр пасэу кыыхэбгъэщымкӀэ уплӀэкӀунхэр зэхэтщэнхэ тӀлӀэкӀы. ЫпӀэрэ ӀлӀэсхэм ягъэпшагъэмэ, кызызэузыхэрэм япчӀагъэ хэхъуагъэп, ау узым зиушӀомбгъунымкӀэ щынагъо щы. 2023-рэ ӀлӀэсым Адыгэ Республикэм мы узыр нэбгыри 117-мэ ялӀу агъэунафыгъ, 2022-рэ ӀлӀэсым нахъыбагъ — 125-рэ. Ащ щыцӀу нэбгыри 107-м апӀэрэу кӀахагъэщыгъ, 93-р — шӀолъырым ренэу исых, 6-р ӀӀыб кӀэралыгъохэм ащыцӀху мыщ щӀэпсӀух. Джащ фӀэдэу пчӀагъэу зигугъу кӀэтшӀырым хэхъэрэ зы нэбгырэм «БОМЖ» зыфалохэрэм ахалытӀэ, хъапсым чӀэсыгъэхэр — нэбгыри 3, адрэ нэбгырэ 11-мэ ядунай захъожь нэужым жъэгъэузыр ялагъэу

кӀахагъэщыгъ. Узыр анахъу зыцӀагъэунафыгъэр Джэджэ ыкӀи Мыекъопэ районхэр, кӀалэу Мыекъуапэ, — жъэгъэузым пэуцужьыгъэнымкӀэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерэу Шышхъэ Долэт ыцӀэ зыхырэм иврач шӀхъалэу Мамый Нурбий.

Кыыхэбгъэщымэ хъушт ӀлӀэс экӀлӀыкӀохэм жъэгъэузыр зӀлӀу агъэунафыр кӀэлӀэкӀыкӀухэм япчӀагъэ зы шапхэм зэрэтетыр. Нэбгырэ мини 100-м тӀлӀытагъэу зы хъугъэ-шӀагъ етӀу. Урысые гурыт кӀэгъэлӀэ-гъоным елӀытыгъэмэ, ар мӀкӀэ дӀэд.

Пресс-зэуклэм кыщыгушыӀэ-гъэ врач пстӀуми зэрэхагъэуна-фыкӀыгъэмкӀэ, мы уз щынагъор хэмыужьыныхъэзэ пасэу кы-хэбгъэщымэ, нахъ гъэхъужьыгъо-шлу мэхъу. АрышӀ, япсауныгъэ игъом лыплӀӀэнхэу, ӀлӀэсым зӀ флюорографии арагъэшынэу врачхэр кыфӀэджагъэх. УплӀэ-

кӀуныр зэрӀпшӀыштым гумӀкӀы-гъо пылӀэу щытӀ. Хэти зыщы-псӀурэ чыплӀэм епхыгъэ поли-клиникэм, район сымӀэджӀышым, жъэгъэузым пэуцужьыгъэнымкӀэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерым ащӀкӀун ылӀэ-кӀышт.

Ау кӀлӀух зэфэхьысыжъэу ашӀыгъэм кызырегъэлӀэгъуа-гъэмкӀэ, ныбж зӀлӀу респуб-ликэм щыпсӀухэрэм абгъэу зэхӀлӀхэр игъом флюорографии ыкӀи рентгенографическэ уплӀэ-кӀунхэр ашӀыхэрӀ. Ащ ыпкӀ кыкӀыкӀэ жъэгъэузыр хэужьы-ныхъагъэ мэхъу.

Жъэгъэузым пэуцужьыгъэ-нымкӀэ Адыгэ республикэ кли-ническэ диспансерым сымӀаджӀу кӀеуалӀэхэрэм ӀэпылӀэгъу зерафӀэ-хъушт Ӏэмэ-псымэхэр зэригъэ-гъотыгъэх, аужырэ шапхӀэхэм адиштӀэрэ оборудованиер и. Лабораториэм амалэу ӀӀкӀлӀ-хэм яшӀуагъэкӀэ жъэгъэузыр цыфым кӀеузыгъэ кӀодыеу кыыхагъэщым ыкӀи еӀзӀэнхэ алӀэкӀы, диспансерым иучет хэтхэм зэрифӀэшӀуашӀу Ӏэпы-лӀэгъу афӀэхъух. Диспансерым лучевой диагностикэмкӀэ иот-деление компьютернэ томограф чӀэт. СымӀаджӀэм ӀэпылӀэгъу зэрӀ-фӀэхъуштхэ ӀзӀэгъу уцхэр экӀлӀэ я, ау еж цыфыри зӀзӀэжъы-

ным фӀэхъазырын, специалист-хэм ралорэр ыгъӀэкӀлӀэн фае.

Ӏофтхъабзэм диспансерым гумӀкӀыгъоу ӀлӀэхэри кыщӀа-Ӏэтыгъэх. Республикэр врач-фтизиатрэхэм зӀращӀкӀлӀэр, ары пакӀошӀ, фӀеджӀэнхэу мы ӀӀэныкӀор кызырэхамыхырӀэр кыыхагъэщыгъ. Ащ иушӀхъагъоу алӀытӀэрэр врачыбӀэхэм мы узыр кӀапыхъэу кызырэхӀкӀы-рӀэр ары.

Джащ фӀэдэу, Ӏофыгъоу зигугъу кӀашӀыгъэр — сымӀаджӀу зӀзӀӀэнхэу диспансерым агъэ-гъолыхэрэм ащыцӀхэр мыхъу-жъыхъэзэ еж-ежырӀу чӀӀкӀы-жъых. Ар кызыркӀырӀэр ӀзӀапӀэм изытэт зэрӀзӀтӀегъӀпсыхъагъэм уигъэрзӀзӀэнэу зэрӀщымытыр ары. Мыекъуапэ кыпыщылъ поселкӀу Севернэм жъэгъэ-узым пэуцужьыгъэным фыте-гъӀпсыхъэгъэ диспансерыкӀлӀу цагъӀпсыштым ипроект хъазы-рӀу щы.

Мы ӀлӀэсым пшӀӀырылӀэу зыфагъэуцужьыгъэхэм ащыц игъом жъэгъэузыр кыыхэбгъэ-щыгъэным фӀӀӀ пӀшӀорыгъэш Ӏофтхъабзэхэр зӀрахъанхэр, мы узыр зӀлӀэхэм арагъэгъоты-рӀэ социальнэ ӀэпылӀэгъур ыкӀи хъужьыгъэу учетым хэмытыжхэм зӀралъыплӀӀэхэрӀэр гъӀ-лӀӀэшыгъэныр.

Псауныгъэм лыплӀӀэнхэм фӀлорышӀагъ

Хабзэ зэрэхъугъэу, ӀлӀэс кӀэс Ӏофтхъа-бзэу «Белая ромашка» зыфилорэр жъэгъэузым пэуцужьыгъэнымкӀэ Адыгэ респуб-ликэ клиническэ диспансерым зэхещӀ.

Мыекъуапэ щыпсӀухэрэм ыкӀи кӀеблӀэгъагъэхэм ыпкӀэ хэмылӀэу флюорографии зы-цашӀым алӀӀэкӀышт мобилӀнэ автомобилыр Лениным ыцӀэ зыхырӀэ гупчэм гъэтхатэм и 21-м кыщыуцугъ.

Жъэгъэузым пӀшӀуекӀогъэ-ным мы Ӏофтхъабзэр фӀлоры-шӀӀ. Узыр хэмыужьыныхъэзэ кыыхэбгъэщымэ нахъ гъэхъужьы-гъошлу зэрэхъурӀэр, япсауныгъэ лыплӀӀэнхэ, нахъ зыфӀесахъы-жъынхэ фаеу зэрӀщытыр мыщ-кӀэ кыралотыкӀыгъ.

1882-рэ ӀлӀэсым гъэтхатэм и 24-м экӀлӀэми зӀлӀашӀэрэ микробиологэу Роберт Кох жъэгъэузым «ипалочкӀэ» кы-гъотыгъ, ащ ыпкӀ кыкӀыкӀэ цыфхэм уз хылыӀэхэр яӀэ зӀрӀхъурӀэр ыгъэунафыгъ. А уахъ-тэм кыщегъэжъагъэу мы мафӀэр мафӀӀпчӀым щыхагъэунафыкӀлӀу аублагъ ыкӀи Ӏофтхъабзэм «Бе-лая ромашка» зыфилорэ тамы-гъэ фагъэшӀошагъ.

— Мы мафӀэм шӀоигъоныгъэ зӀлӀ пстӀуми, блӀкӀлӀу кӀэзылӀэ-гъугъэхэми, кӀэбарыр зышӀлӀу изыхъухъагъэхэми чӀэзым хэ-мытхэу, псынӀкӀлӀу, ыпкӀэ хэмы-лӀэу флюорографиер ашӀын амал я. НепӀэрэ Ӏофтхъабзэм пшӀӀырылӀэу шӀхъалӀу ӀлӀэр жъэгъэ-узым икыыхэбгъэщымкӀэ флюо-рографии уплӀэкӀуныр ама-

лышӀоу зэрӀщытыр ягъэшӀӀэгъэ-ныр ары. Джащ фӀэдэу мы узым гумӀкӀыгъоу кызыдихъын ылӀэ-кӀыштхэр цыфхэм алӀыдгъӀэ-сыным, япсауныгъэ изытэт нахъ лыплӀӀэнхэм тыналӀ тет. Ащ

ЕлӀыныӀэ АслӀан

дакӀоу, мыщ фӀэдэ уплӀэкӀуным жъэгъэузым имызакъоу, нэмы-кӀ узхэри кыыхигъэщым-хэ елӀэкӀы, — кыӀуагъ жъэ-гъэузым пэуцужьыгъэнымкӀэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерым иврачэу Вале-рий Терещенкэм.

Джащ фӀэдэу тигушыӀэгъу кызырэхигъэщыгъэмкӀэ, маши-

нэр кызыщыуцугъэ зы сыхъа-тым кыкӀоцӀ нэбгырэ 20-мэ уплӀэкӀуныр афашыгъ. ПчӀды-жъым сыхъатыр 10-м кыщегъэ-жъагъэу мафӀэм сыхъатыр 2-м нэс нэбгырэ 75-м ехъумэ ятхъа-былхэр ауплӀӀэкӀугъ. Ӏофтхъабзэу «Белая ромашка» зыфилорэм кӀекӀуалӀӀахы зыцӀязгъэуплӀӀэкӀу-гъэхэм япсауныгъэ изытэт зӀ-

рытхэгъэшт тхъапӀхэр зы мафӀэ зытешӀӀӀэ жъэгъэузым пэу-цужьыгъэнымкӀэ республикэ дис-пансерым кӀащаратыжъышт.

Мы Ӏофтхъабзэм ӀӀэныкӀо зэфӀшӀхъафхэмкӀэ диспансерым иврачхэр хэлӀжъагъэх. КӀекӀо-лӀэгъэхэ цыфхэм флюорогра-фии зӀрашӀыгъэм имызакъоу, зыгъӀгумӀкӀырэ упчӀӀэхэмкӀэ ахэм зафагъэзӀэн амал ялагъ.

Зипсауныгъэ зыгъэууплӀӀэкӀу-мэ шӀоигъоу кыӀухъэгъэ нэ-бгырэ заулӀэм гушыӀэгъу тафӀэ-хъугъ.

Александр ПОЛЯН-СКЭР, пенсионер, ӀлӀэс 67-рэ ыныбжъ:

— Сыныбжъ елӀытыгъэу си-псауныгъэ сылӀыплӀӀӀэжъыным ыуж сит. Ащ хэхъэ ситхъабылхэр ӀлӀэсым зӀ язгъэуплӀӀэкӀунхэр.

АпӀэрӀ мыщ сыкызыркӀорӀэ-ри, мы амалыр ӀырыфӀэгъу дӀэдэу сӀпытӀ. УплӀӀӀуным изэфӀхъы-сыжхэр зӀрыт тхъапӀэр кызы-сатыжкӀэ, сызхэтхэгъэ поли-клиникэм кыщысӀӀзӀэрэ вра-чым есхыплӀӀӀжъышт.

КРАВЧЕНКО Елена Николай ыпхъу, ӀлӀэс 52-рэ ыныбжъ:

— ӀлӀэсищ хъугъэу мыщ сыкӀекӀуалӀэ. ГъӀӀӀагъэу непӀэ мы Ӏофтхъабзэр зӀрӀзӀзӀхӀӀ-щытыр социальнэ хъытыухэм кӀарысыджыкӀыгъ. ЧӀэзымми тыхэмытӀу, псынӀкӀлӀу флюоро-графиер тӀлӀунымкӀэ мыр ама-лышӀу дӀэдэу сӀпытӀ.

НӀкӀубгъор зыгъэхъазырыгъэр ӀШЫНЭ Сусан.

Футбол

Командэм хэтыштхэр агьэнэфагьэх

ФутболымкIэ Урысыем изэнэкьокьу иятIонэрэ лигэ щешIэрэ Мыекьопэ «Зэкьошныгьэм» 2024-рэ ильэсым щешIэштхэр кьэнэфагьэх.

ФНЛ-2-м иофициальнэ сайт зэритымкIэ ахэр нэбгырэ 18 мэху. Футболистхэм янахьыбэм аныбжь ильэс 24-м шлокIырэп.

Кьэлэпчьэлутхэр: Арзамат Габлия, Валерий Ореховыр, Тамерлан Хачировыр.

Ухьумаклохэр: Исламитдин Абдуллаевыр, Илья Камневыр, Даниил Савиных, Ислам Оразаевыр, Магомеднаби Ягьевыр.

Пчэгум щешIэхэр: Даниил Антоненкэр, Шахбан Гайдаровыр, Зезэрэхьэ Артур, Кобл Заид, Михаил Коломийцевыр, Хьасанэкьо Амир, ХьуакIо Русьлан.

ЫпэкIэ щешIэхэр: Делэкьо Аскэр, Никита Сергеевыр, Сармат Хубежовыр.

НэмыкI командэм ахэтыгьэхэр «Зэкьошныгьэм» кьыхэхагьэх. Ахэм ащыщих «Краснодар»,

«Спартак» (Кострома) ыкIи «Новосибирск» ащешIэгьэ ильэс 24-рэ зыныбжь Никита Сергеевыр, «ЦСКА-2-м», «Томь», «Зенит-2» ыкIи «Леон-Сатурн» ахэтыгьэ Даниил Савиных, джащ фэдэу «Локомотив» (Москва) ыплугьэ ильэс 18 зыныбжь Илья Камневыр.

Клубым ипашэхэм ыкIи иттерхэм зэхьокIыныгьэ афэхугьэп. «Зэкьошныгьэм» пэщэныгьэ дызэрехьэ зэлъашIэрэ футболистэу Андрей Ушениным, тренер шьхьалэр Беслан Аджинджал, ащ илэпылэгьу Максим Васильченкэр.

Чемпионатым кьыдыхэлъытэгьэ ешIэгьухэр непэ рагьажьэх. Ащ командэ 17 хэлажьэ. Апэрэ турым «Зэкьошныгьэр» Махачкала щешIэшт.

Апэрэ турым щызIэукIэштхэр:

«Строитель» (Каминск-Шахтинскэр) — «Алания-2» (Владикавказ), «Форте» (Таганрог) — «Ангушт» (Назрань), «Динамо-2» (Махачкала) — «Зэкьошныгь» (Мыекьуапэ), «Ростов-2» (Ростов-на-Дону) —

«Нарт» (Шэрджэскал), «Астрахань» (Астрахань) — «Легион» (Махачкала), «Кубань-Холдинг» (ст. Павловскэр) — «Спартак» (Налщык), «Динамо» (Ставрополь) — «Биолог-Новокубанск» (ст. Прогрессыр), «Победа» (Хасавюрт) — «Севастополь» (Севастополь).

Мэлылфэгьум и 13-м рагьэжьэшт

Шьолыр чемпионатыр зыщырагьэжьэшт мафэр Адыгэ Республикэм футболымкIэ и Федерацие ыгьэнэфагь.

Мыщ фэгьэхьыгьэ зэхэсыгьоу шылагьэм Адыгеим изэнэкьокьухэм ыкIи Кубокым икьыдэхын фэгьэхьыгьэ зэнэкьокьум хэлажьэ зышлоигьо командэхэм ялыкIохэр ыкIи япашэхэр рагьэблэгьагьэх.

ЗэхэщакIохэм зэрагьэнэфагьэмкIэ, чемпионатыр мэлылфэгьум и 13-м рагьэжьэшт, тьамафэ тешагьэу Кубокым икьыдэхын фэгьэхьыгьэ зэнэкьокьури аублэшт.

Волейбол

ЯтIонэрэ турыр

Мыекьуапэ волейболымкIэ изIухыгьэ чемпионат ия 2-рэ тур мы зыгьэпсэфыгьо мафэхэм кIюшт. Шьугу кьэдгьэкIыжьын, — мыщ хьульфыгьэ ыкIи бзыльфыгьэ коман-

дэхэр хэлажьэх. ЗэлыкIэгьухэр Адыгэ кьэралыгьо университетым испортзал щэкIох, ахэр мафэм сыхьатыр 11.30-м рагьажьэх.

Зэхэзышагьэр ыкIи кьыдзэыгьэжьыкIэр: АР-м лъэпкь IофхэмкIэ, IэкIыб кьэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгьухэм адырIэ зэпхыныгьэхэмкIэ ыкIи кьэбар жьугьэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: 385000
кь. Мыекьуапэ, ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыIэр: 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79

Редакцием авторхэм кьаIхьэрэр А4-кIэ заджэхэрэ тьхьапэхэу зипчьагьэкIэ 5-м емыхьухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхьэхэм адимыштэрэ тьхьыгьэхэр редакцием зэкIэгьэкIожьых.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгьэр: УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиокьэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гьэIорышIапI, зэраушыхьатыгьэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчьагьэр 4178
Индексхэр П 4326 П 3816
Зак. 488

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгьэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шьхьалэр МэщIэкьо С. А.

Редактор шьхьалэм игуадзэр Тэу З. Дз.

ПшъэдэжIыжь зыхьырэ секретарыр Тьхаркьохьо А. Н.